XI. КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАР ФАОЛИЯТИНИНГ УМУМИЙ ТАВСИФИ

Рўйхатдан ўтган корхона ва ташкилотлар сони
(1 июль ҳолатига кўра, бирликда)

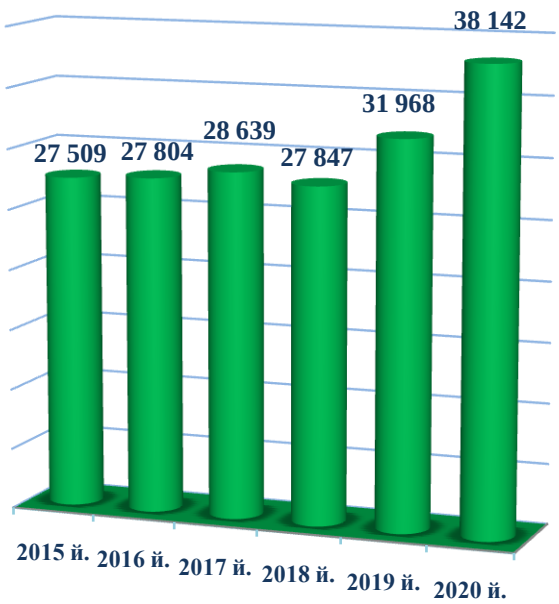

Мамлакатимизда қулай ишбилармонлик муҳитини яратиш ва тадбиркорликни жадал ривожлантириш борасида қатор ижобий ўзгаришлар амалга оширилмоқда.

Ўз ўрнида, тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш ва ҳисобга қўйиш борасида ҳам қонунчиликда муҳим қарорлар қабул қилиниб, давлат рўйхатидан ўтказиш ва ҳисобга қўйишни автоматлаштирилган тизими босқичма-босқич ишлаб чиқилиб, амалиётга тадбиқ қилинмоқда. Бу эса аҳоли ҳамда хорижий инвесторларнинг ўз шахсий бизнесини йўлга қўйиш ва ривожлантириш учун муҳим омил бўлиб хизмат қилмоқда.

Корхона ва ташкилотлар сони
(2020 йил 1 июль ҳолатига кўра, бирликда)

Рўйхатдан ўтган корхоналар	**38 142** **119,3 %**
Фаолият кўрсатаётган корхоналар	**34 272** **111,9 %**
Янги ташкил этилган корхоналар *(2020 йилда)*	**4 583** **136,2 %**

<u>Юридик шахс:</u>

Юритишида ёки оператив бошқарувида алоҳида мол-мулкка эга бўлган ҳамда ўз мажбуриятлари юзасидан ушбу мол-мулк билан жавоб берадиган, ўз номидан мулкий ёки шахсий номулкий ҳуқуқларга эга бўла оладиган ва уларни амалга ошира оладиган, мажбуриятларни бажара оладиган, судда даъвогар ва жавобгар бўла оладиган ташкилот **<u>юридик шахс</u>** ҳисобланади.

Рўйхатдан ўтган тижорат корхоналари сони

(ташкилий-ҳуқуқий шакли бўйича 2020 йил 1 июль ҳолатига кўра, бирликда)

23 424

Масъулияти чекланган жамият

2 594

Оилавий корхона

217

Унитар корхона

6 496

Хусусий корхона

41

Акциядорлик жамияти

419

Бошқалар

масъулияти чекланган жамият, бирлик

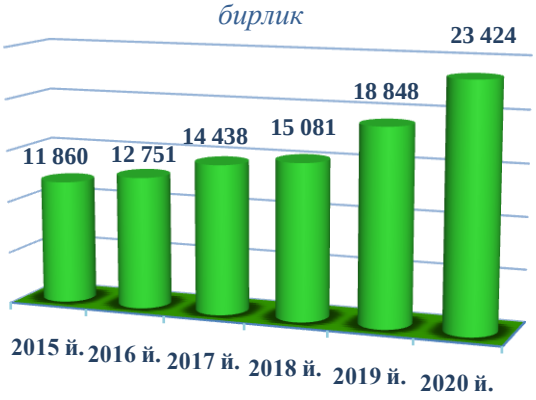

хусусий корхона, бирлик

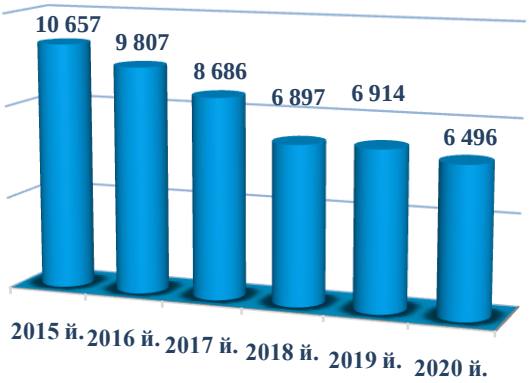

Масъулияти чекланган жамият

Бир ёки бир неча шахс томонидан таъсис этилган, устав фонди (устав капитали) таъсис ҳужжатлари билан белгиланган миқдорларда улушларга бўлинган хўжалик жамияти масъулияти чекланган жамият деб ҳисобланади. Масъулияти чекланган жамиятнинг иштирокчилари унинг мажбуриятлари бўйича жавобгар бўлмайдилар ва жамият фаолияти билан боғлиқ зарарлар учун ўзлари қўшган ҳиссалар қиймати доирасида жавобгар бўладилар.

Масъулияти чекланган жамиятнинг ўз ҳиссасини тўла қўшмаган иштирокчилари, жамият мажбуриятлари бўйича ҳар бир иштирокчи ҳиссасининг тўланмаган қисмининг қиймати доирасида солидар жавобгар бўладилар.

Фаолият кўрсатаётган корхона ва ташкилотлар сони

(1 июль ҳолатига кўра)

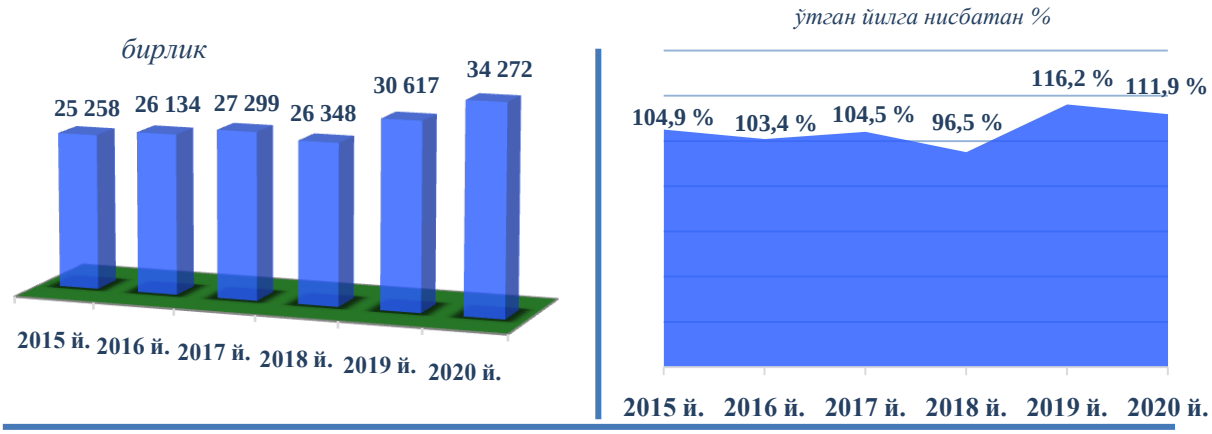

Фаолият кўрсатаётган тижорат корхоналари сони

(иқтисодий фаолият турлари бўйича 1 июль ҳолатига кўра, бирликда)

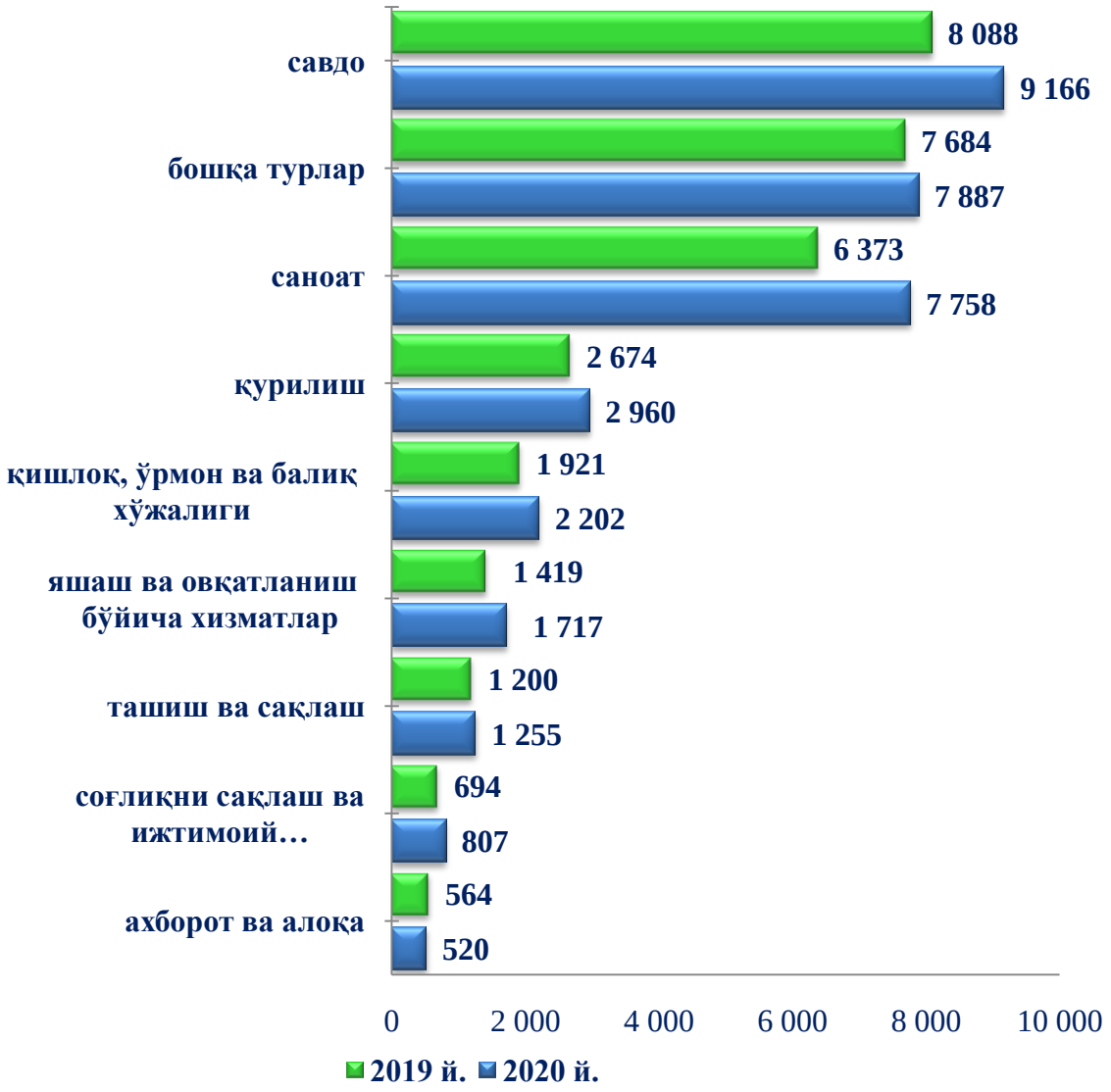

Фаолият кўрсатаётган тижорат корхоналари сони

(ташкилий-ҳуқуқий шакли бўйича 2020 йил 1 июль ҳолатига кўра, бирликда)

Акциядорлик жамияти:

Устав фонди муайян акциялар сонига бўлинган жамият – акциядорлик жамияти ҳисобланади - акциядорлик жамиятининг иштирокчилари (акциядорлар) унинг мажбуриятлари бўйича жавоб бермайдилар ва жамият фаолияти билан боғлиқ зарар учун ўзларига қарашли акциялар қиймати доирасида жавобгар бўладилар.

Акциялар ҳақини батамом тўламаган акциядорлар, акциядорлик жамиятининг мажбуриятлари бўйича, ўзларига қарашли акциялар қийматининг тўланмаган қисми доирасида солидар жавобгар бўладилар.

Акциядорлик жамиятининг фирма номида, жамиятнинг номи ҳамда бу жамият акциядорлик жамияти эканлиги ўз ифодасини топиши керак.

Янги ташкил этилган корхона ва ташкилотлар сони

(январь-июнь ойларида, бирликда)

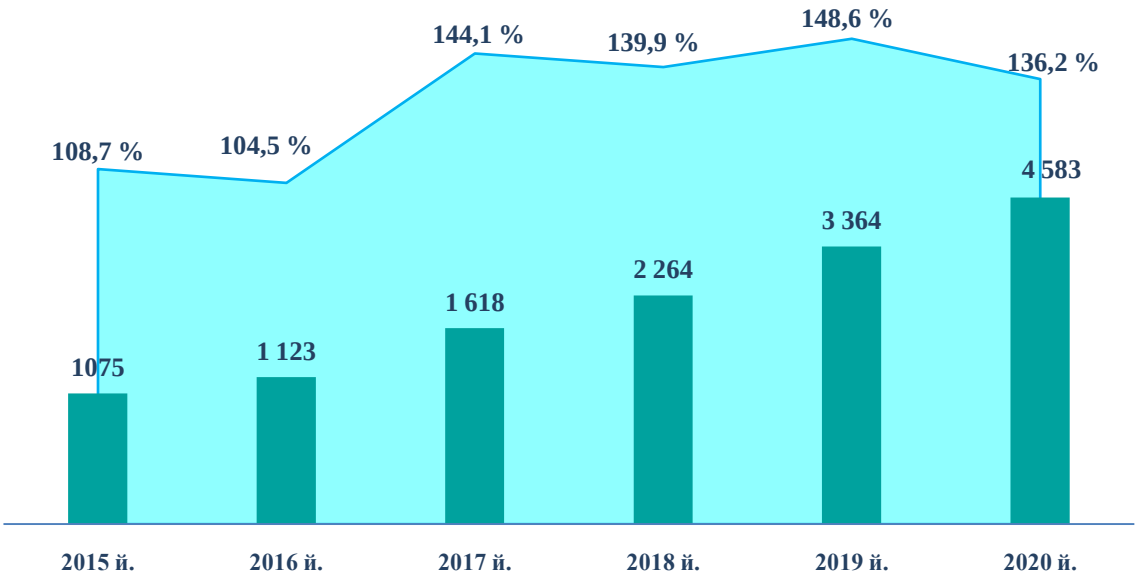

Янги ташкил этилган корхона ва ташкилотлар сони
(иқтисодий фаолият турлари бўйича январь-июнь ойларида, бирликда)

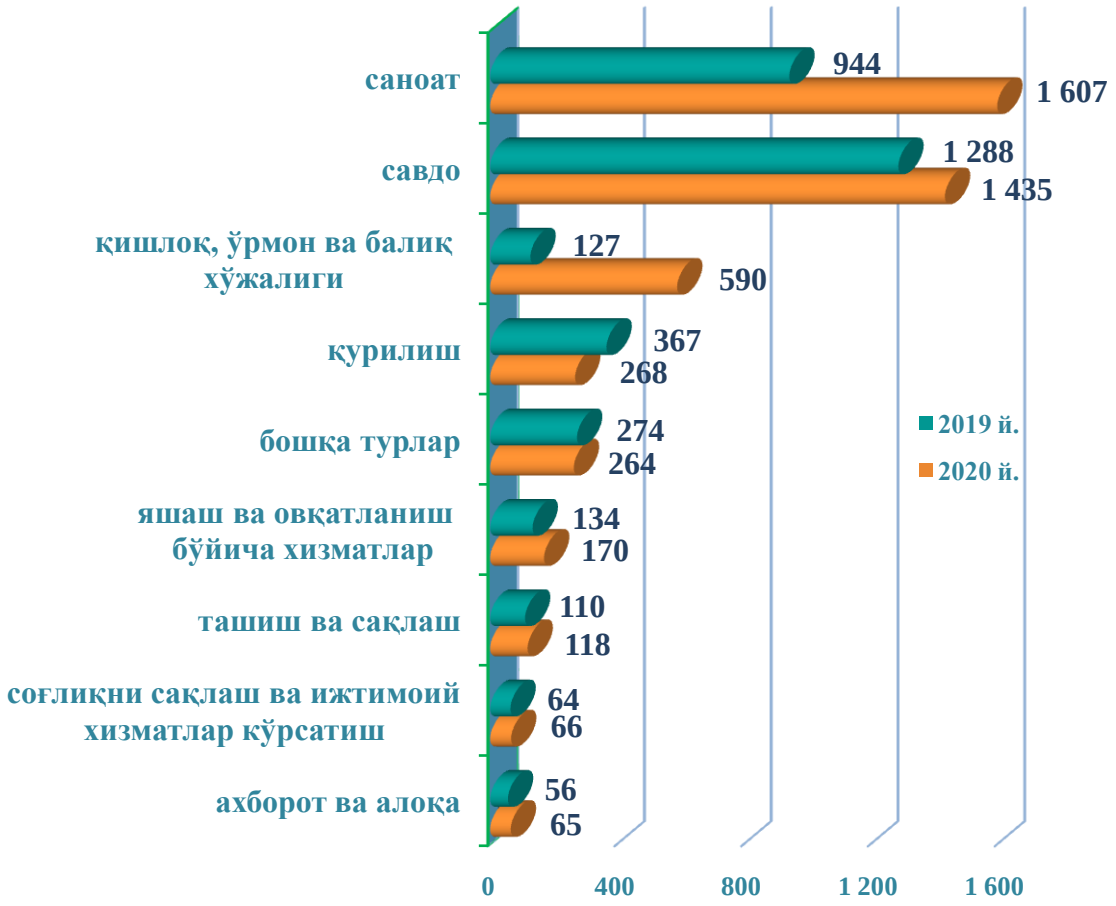

Янги ташкил этилган корхона ва ташкилотларнинг ташкилий-ҳуқуқий шакли бўйича таркиби
(2020 йил январь-июнь ойларида, умумий сонидаги улуши)

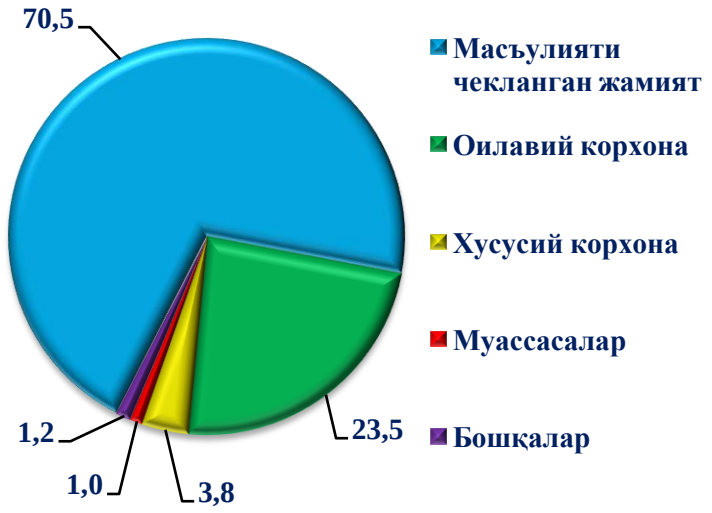

2020 йилнинг январь-июнь ойларида 4 583 та корхонава ташкилотлар янги ташкил этилди. Шундан масъулияти чекланган жамиятлар 3 233 та, хусусий корхоналар 172 та, оилавий корхоналар 1 075 та, муассасалар 47 та ва бошқалар 56 тани ташкил этди.

Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги фаолияти билан шуғулланаётган корхона ва ташкилотлар таркиби

(1 июль ҳолатига кўра)

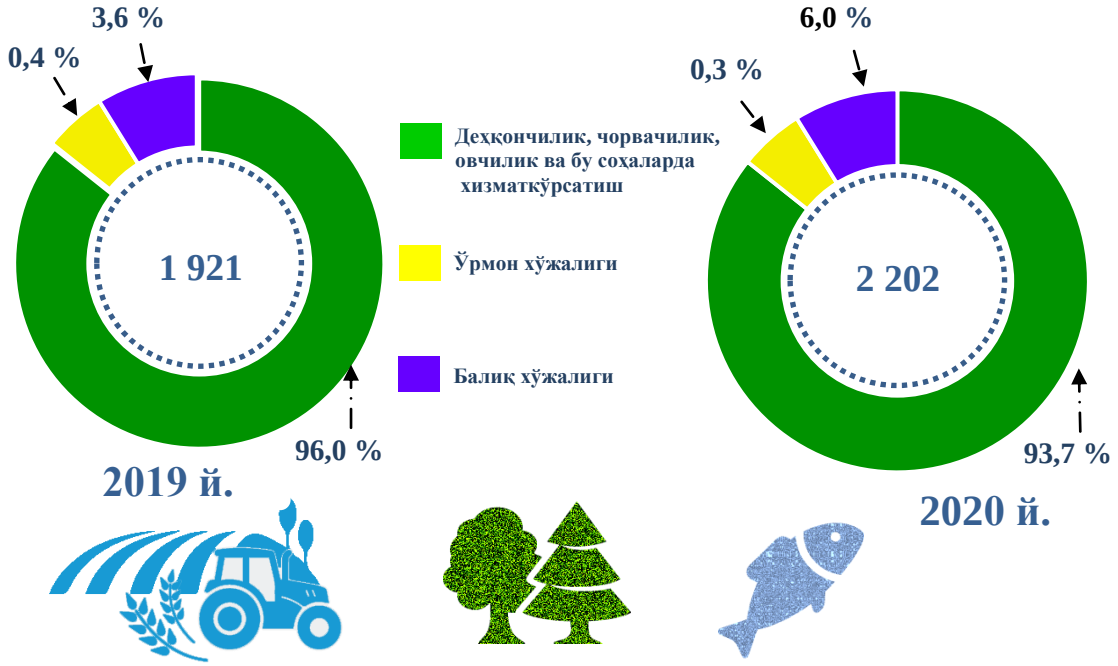

Саноат йўналишида фаолият кўрсатаётган корхона ва ташкилотлар сони

(2020 йил 1 июль ҳолатига кўра, бирликда)

2020 йил 1 июль ҳолатига кўра саноат корхоналари ва ташкилотлари сони 7 758 тани ташкил этиб, ўтган йилнинг мос даврига нисбатан 121,7 % га ошди.

Жами саноат корхоналари ва ташкилотлари сони кўпайишининг асосий омили ишлаб чиқариш (қайта ишлаш) саноатда – 122,6 % га (жами саноатдаги улуши 96,2 %), тоғ-кон саноати ва очиқ конларни ишлашда – 103,6 % га (жами саноатдаги улуши 1,5 %), электр, газ, буғ билан таъминлаш ва ҳавони кондициялаш – 116,1 % га (жами саноатдаги улуши 0,5 %) ўсишидир.

Сув билан таъминлаш, канализация тизими, чиқиндиларни утилизация қилишнинг – 98,6 % ни (жами саноатдаги улуши 1,8 %) ташкил этади.

Қурилиш фаолияти билан шуғулланаётган корхона ва ташкилотлар сони

(1 июль ҳолатига кўра, бирликда)

2020 йил 1 июль ҳолатига кўра қурилиш соҳасида корхона ва ташкилотлар сони 2 960 тани ташкил этиб, ўтган йилнинг мос даврига нисбатан 110,7 % га ошди. Жами қурилиш соҳасидаги корхона ва ташкилотлар сони кўпайишининг асосий омили фуқаролик объектларини қуриш – ўтган йилга нисбатан 161,8 % га (жами қурилишдаги улуши 7,9 %), ихтисослаштирилган қурилиш ишлари – 149,4 % га (жами қурилишдаги улуши 28,8 %) ўсишидир.

Бино ва иншоотлар қуришда – 95,7 % ни (жами қурилишдаги улуши 63,3 %) ташкил этади.

Савдо соҳасида фаолият кўрсатаётган корхона ва ташкилотлар сони

(1 июль ҳолатига кўра, бирликда)

2020 йил 1 июль ҳолатига кўра савдо соҳасидаги корхоналар ва ташкилотлар сони 9 166 тани ташкил этиб, ўтган йилнинг мос даврига нисбатан 113,3 % га ошди.

Жами савдо корхоналари ва ташкилотлари сони кўпайишининг асосий омили автомобил ва мотоцикллар савдосидан ташқари чакана савдода ўтган йилга нисбатан – 117,4 % га (жами савдодаги улуши 66,2 %), автомобил ва мотоцикларнинг улгуржи ва чакана савдоси ва уларни таъмирлаш ўтган йилга нисбатан – 143,4 % га (жами савдодаги улуши 7,0 %) ўсишидир.

Автомобил ва мотоцикллар савдосидан ташқари улгуржи савдода ўтган йилга нисбатан – 99,5 % ни (жами савдодаги улуши 26,8 %) ташкил этади.

Соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар соҳасида фаолият кўрсатаётган корхона ва ташкилотлар сони

(2020 йил 1 июль ҳолатига кўра, бирликда)

- **Соғлиқни сақлаш соҳасидаги фаолият** — **784**
- **Яшаш учун жой билан таъминланган ҳолда парваришлаш** — **17**
- **Яшаш учун жой билан таъминланмаган ҳолда ижтимоий хизматлар кўрсатиш** — **6**

Яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар соҳасида фаолият кўрсатаётган корхона ва ташкилотлар сони

(2020 йил 1 июль ҳолатига кўра, бирликда)

117
Яшаш бўйича хизматлар

1 600
Озиқ-овқат ва ичимликлар етказиш бўйича хизматлар

2020 йил 1 июль ҳолатига кўра яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар соҳасидаги корхона ва ташкилотлар сони 1 717 тани ташкил этиб, ўтган йилнинг мос даврига нисбатан 121,0 % га ошди.

Жами яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар соҳасидаги корхона ва ташкилотлар сони кўпайишининг асосий омили озиқ-овқат ва ичимликлар етказиш бўйича хизматлар – 117,0 % га (жами яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар соҳасидаги улуши 93,2 %), яшаш бўйича хизматлар – 2,3 мартага (жами яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар соҳасидаги улуши 6,8 %) ўсишидир.

Ахборот ва алоқа соҳасида фаолият кўрсатаётган корхона ва ташкилотлар сони

(1 июль ҳолатига кўра, бирликда)

2020 йил 1 июль ҳолатига кўра ахборот ва алоқа соҳасида корхона ва ташкилотлар сони 520 тани ташкил этиб, ўтган йилнинг мос даврига нисбатан 92,2 % ни ташкил этди.

Жами ахборот ва алоқа соҳасида корхона ва ташкилотлар сонидан кино–видеофильмлар, телевизион дастурлар, фонограммалар ва мусиқали ёзувларни ишлаб чиқиш бўйича хизматлар ўтган йилга нисбатан – 82,8 % ни (жами ахборот ва алоқа соҳасидаги улуши 4,6 %), нашриётчилик хизматлари ўтган йилга нисбатан – 95,6 % ни (жами ахборот ва алоқа соҳасидаги улуши 8,3 %), компьютер дастурлаштириш хизматлари ўтган йилга нисбатан – 97,6 % ни (жами ахборот ва алоқа соҳасидаги улуши 31,5 %), телекоммуникация хизматлари – 85,0 % ни (жами ахборот ва алоқа соҳасидаги улуши 43,5 %) ташкил этади.

Ахборот соҳасидаги хизматлар ўтган йилга нисбатан 110,4 % га (жами ахборот ва алоқа соҳасидаги улуши 10,2 %), дастурлар тузиш ва телерадио эшиттиришлар бўйича хизматлар – 125,0 % га (жами ахборот ва алоқа соҳасидаги улуши 1,9 %) ўсишидир.

Оилавий корхоналар сони
(1 июль ҳолатига кўра, бирликда)

Ташкилий-ҳуқуқий шакли бўйича рўйхатдан ўтган оилавий корхоналар сони 2020 йил 1 июль ҳолатига кўра 2 594 тани ташкил этиб, бу кўрсаткич ўтган йилнинг мос даврига нисбатан олганда 1 902 тага ёки 3,7 мартага ошганлигини кўриш мумкин.

Фаолият кўрсатаётган оилавий корхоналар сони 2 360 тани ташкил этиб, бу кўрсаткич ўтган йилнинг мос даврига нисбатан олганда 1 697 тага ёки 3,6 мартага ошганлигини кўриш мумкин.

2020 йил январь-июнь ойларида янги ташкил этилган оилавий корхоналар сони 1 075 тани ташкил этиб, бу кўрсаткич ўтган йилнинг мос даврига нисбатан олганда 975 тага ёки 10,7 мартага ошганлигини кўриш мумкин.

Масъулияти чекланган жамиятлар сони
(1 июль ҳолатига кўра, бирликда)

Ташкилий - ҳуқуқий шакли бўйича рўйхатдан ўтган масъулияти чекланган жамиятлар сони 2020 йил 1 июль ҳолатига кўра 23 424 тани ташкил этиб, бу кўрсаткич ўтган йилнинг мос даврига нисбатан олганда 4 576 тага ёки 124,3 % га ошганлигини кўрсатмоқда.

Фаолият кўрсатаётган масъулияти чекланган жамиятлар сони 21 515 тани ташкил этиб, бу кўрсаткич ўтган йилнинг мос даврига нисбатан олганда 3 231 тага ёки 117,7 % га ошганлигини кўриш мумкин.

2020 йилнинг январь-июнь ойларида янги ташкил этилган масъулияти чекланган жамиятлар сони 3 233 тани ташкил этиб, бу кўрсаткич ўтган йилнинг мос даврига нисбатан олганда 344 тага ёки 111,9 % га ошганлигини кўриш мумкин.

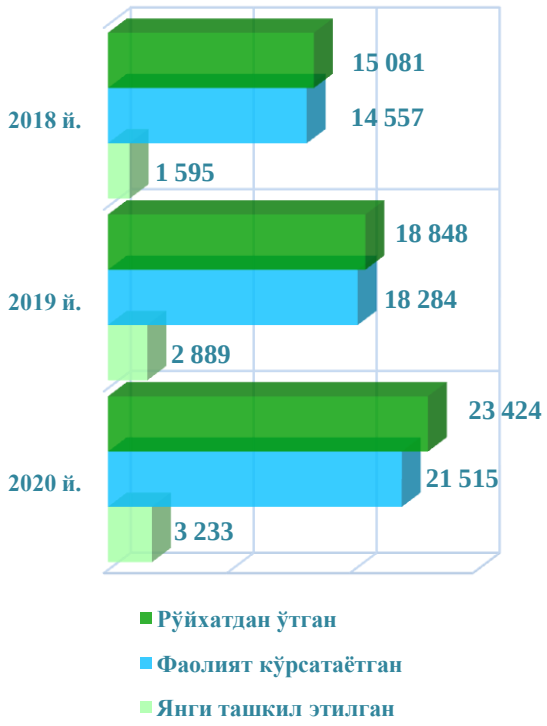

Кичик тадбиркорлик субъектлари сони
(2020 йил 1 июль ҳолатига кўра, бирликда)

Фаолият кўрсатаётган кичик корхона ва микрофирмалар сони
(иқтисодий фаолият турлари бўйича 1 июль ҳолатига кўра, бирликда)

Андижон вилоятидаги хорижий капитал иштирокидаги корхона ва ташкилотлар сони

(2020 йил 1 июль ҳолатига кўра, бирликда)

Рўйхатдан ўтган хорижий капитал иштирокидаги корхона ва ташкилотлар сони 2020 йил 1 июль ҳолатига кўра 344 тани ташкил этиб, улардан 324 таси ёки 94,2 % фаолият кўрсатмокда. Бу кўрсаткич ўтган йилнинг шу даврига нисбатан олганда 76 тага ёки 128,4 % га ошганлигини кўриш мумкин.

2020 йил январь-июнь ойларида вилоятимизда 26 та хорижий капитал иштирокидаги корхона ва ташкилотлар янги ташкил этилди.

Янги ташкил этилган хорижий капитал иштирокидаги корхоналар сони

(иқтисодий фаолият турлари бўйича январь-июнь ойларида, бирликда)

Ўзбекистон Республикасида МДҲ Давлатларининг капитали иштирокида фаолият кўрсатаётган корхоналар сони

(2020 йил 1 июль ҳолатига кўра, бирликда)

	Мамлакатлар	Жами	шундан:	
			қўшма корхона	хорижий корхона
1	Россия Федерацияси	70	37	33
2	Қирғиз Республикаси	34	16	18
3	Қозоғистон Республикаси	7	3	4
4	Беларус Республикаси	6	4	2
5	Озорбайжон Республикаси	4	1	3
6	Украина Республикаси	3	0	3
7	Туркманистон Республикаси	1	1	0
8	Тожикистон Республикаси	1	0	1

Хорижий капитал иштирокидаги фаолият кўрсатаётган корхоналарнинг давлатлар кесимида сони
(2020 йил 1 июль ҳолатига кўра, бирликда)

Фаолият кўрсатаётган хорижий капитал иштирокидаги корхоналар сони
(иқтисодий фаолият турлари бўйича 1 июль ҳолатига кўра, бирликда)

	2016 й.	2017 й.	2018 й.	2019 й.	2020 й.
Жами	**138**	**159**	**189**	**260**	**324**
шу жумладан:					
қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги	3	5	9	20	25
саноат	105	121	142	166	188
қурилиш	5	8	7	14	21
савдо	9	7	16	27	39
ташиш ва сақлаш	3	3	2	2	3
яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар	6	6	6	7	9
ахборот ва алоқа	-	-	-	3	4
соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш	1	2	1	1	5
бошқа турлар	6	7	6	20	30

Ҳудудлар кесимида фаолият кўрсатаётган корхона ва ташкилотлар сони
(2020 йил 1 июль ҳолатига кўра, бирликда)

Ҳудудлар кесимида хорижий капитал иштирокидаги фаолият кўрсатаётган корхоналар сони

(2020 йил 1 июль ҳолатига кўра, бирликда)

	Жами	*шундан:*	
		қўшма корхона	*хорижий корхона*
Вилоят бўйича:	**324**	**174**	**150**
шаҳарлар:			
Андижон ш.	128	60	68
Хонобод ш.	17	10	7
туманлар:			
Андижон	25	19	6
Асака	18	11	7
Балиқчи	8	2	6
Бўстон	8	5	3
Булоқбоши	11	6	5
Жалақудуқ	10	6	4
Избоскан	8	5	3
Улуғнор	6	4	2
Марҳамат	14	6	8
Олтинкўл	17	12	5
Пахтаобод	7	3	4
Хўжаобод	15	10	5
Шаҳрихон	25	10	15
Қўрғонтепа	7	5	2

Фаолият кўрсатаётган оилавий корхоналарнинг ҳудудлар кесимида сони
(2020 йил 1 июль ҳолатига кўра, бирликда)

Фаолият кўрсатаётган масъулияти чекланган жамиятларнинг ҳудудлар кесимида сони
(2020 йил 1 июль ҳолатига кўра, бирликда)

2020 йил 1 июль ҳолатига кўра фаолият кўрсатаётган масъулияти чекланган жамиятларнинг ҳудудлар кесимида жамидаги улуши Андижон шаҳрида 37,0 %, Асака 7,3 %, Шаҳрихон 7,2 %, Андижон 6,5 %, Избоскан 4,9 %, Олтинкўл 4,5 %, Хўжаобод 4,4 %, Қўрғонтепа 4,3 %, Баликчи 4,3 %, Марҳамат 4,1 %, Жалақудуқ 3,9 %, Пахтаобод 3,7 %, Булоқбоши 2,6 %, Улуғнор 1,7 %, Бўстон 1,6 % туманлари ва Хонобод шаҳри 2,0 % ни ташкил этади.

Ҳудудлар кесимида жами хорижий капитал иштирокидаги корхоналарнинг қўшма корхона ва хорижий корхоналарга тақсимланиши
(2020 йил 1 июль ҳолатига кўра, жамига нисбатан улуши % да)

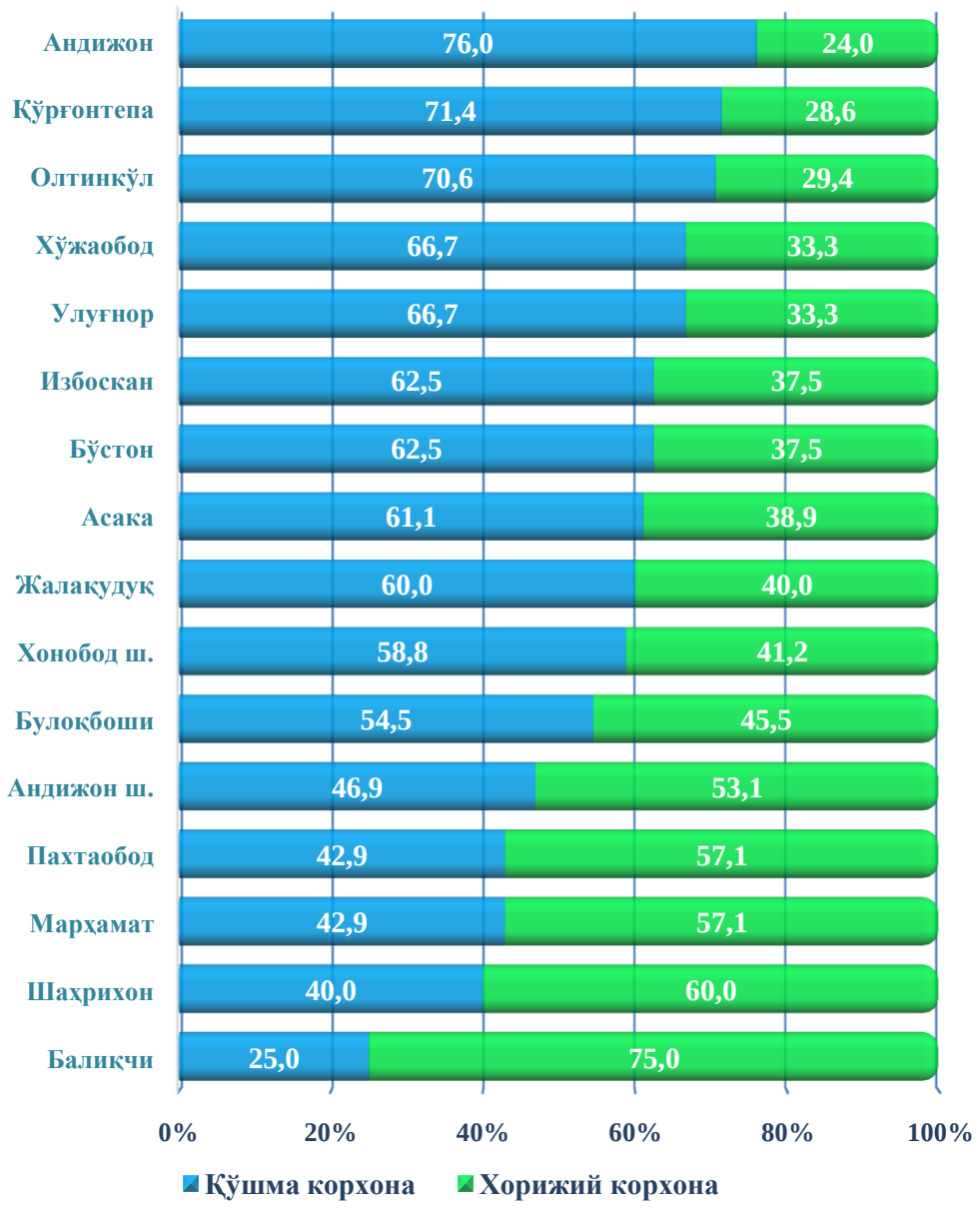

2017-2021 йилларда ривожланишнинг бешта устувор йўналиши бўйича “Ҳаракатлар стратегияси”нинг учинчи муҳим йўналиши – **халқаро иқтисодий ҳамкорликни янада ривожлантириш** ҳисобланади. Хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналар сони ўсиб бориши, энг аввало мамлакатдаги сиёсий барқарорлик ва инвестиция фаолиятининг қонуний асослари такомиллашиб бораётгани билан изоҳланади.

Ҳудудлар кесимида янги ташкил этилган оилавий корхоналар сони
(2020 йил январь-июнь ойларида, бирликда)

2020 йилнинг январь-июнь ойларида янги ташкил этилган оилавий корхоналар ҳудудлар кесимида тақсимланганда Андижон (29,3 %), Асака (19,8 %), Бўстон (13,6 %), Қўрғонтепа (8,9 %), Андижон (5,9 %), Шаҳрихон (4,9 %), Булоқбоши (4,0 %), Олтинкўл (3,6 %), Избоскан (2,5 %), Хонобод шаҳри (2,0 %), Жалақудуқ (2,0 %), Балиқчи (1,7 %), Пахтаобод (1,2 %), Хўжаобод (0,5 %), Улуғнор (0,1 %) туманлари улушга эга.

Ҳудудлар кесимида янги ташкил этилган кичик корхона ва микрофирмалар сони
(2020 йилнинг январь-июнь ойларида, бирликда)

Ўтган йилга нисбатан % да

Статистик кўрсаткичларга изоҳлар

Корхоналар ва ташкилотларнинг ягона давлат регистри - ахборот-маълумотнома тусидаги, вақти-вақти билан янгилаб бориладиган маълумотлардан иборат бўлган, автоматлаштирилган тизим ҳисобланади ҳамда ягона классификациялар тизими асосида корхоналар ва ташкилотларнинг давлат ҳисобини ва уларни идентификациялаштиришни таъминлайди.

Рўйхатга олинган - рўйхатдан ўтказиш органлари томонидан белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтказилган ҳамда юридик шахсларнинг давлат реестрида мавжуд бўлган юридик шахслар (фаолияти тугатилган юридик шахслардан ташқари).

Фаолият кўрсатаётган - рўйхатдан ўтказиш органлари томонидан белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтказилган ҳамда давлат статистика органларига молия-хўжалик фаолиятини амалга оширмаётганлиги ёки тугатиш жараёнида эканлиги тўғрисидаги маълумот келиб тушмаган юридик шахслар.

Янги ташкил этилган - рўйхатдан ўтказиш органлари томонидан белгиланган тартибда юридик шахсларнинг давлат реестрига янгидан киритилган юридик шахслар.

Юридик шахсларнинг фаоллик даражаси - маълум бир даврда фаолият кўрсатмаётган юридик шахсларнинг жами рўйхатдан ўтган юридик шахсларга нисбатининг % даги ифодаси.

Кичик корхона ва микрофирмалар - Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил 24 августдаги “Иқтисодий фаолият турларини таснифлашнинг халқаро тизимига ўтиш чора-тадбирлари тўғрисида” 275-сон қарорининг 1-иловасига мувофиқ кичик тадбиркорлик субъектларига тегишли бўлган корхоналар ва ташкилотлар.

Хорижий капитал иштирокидаги корхоналар - норезидентлар иштирокидаги корхоналар, хорижий юридик шахслар (хорижий фирмаларнинг филиаллари ва бўлимлари), корхонанинг устав фондида чет эл фуқаролари ва фуқаролиги бўлмаган шахслар иштирок этган корхоналар.

Маълумотлар Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Давлат хизматлари агентлиги маълумотлар базаси асосида 2020 йил 1 июль ҳолатига кўра (фермер ва деҳқон хўжаликларисиз) шакллантирилди.